

Beoordelaarversie

Proefexamen

Verzorgende D

Deelkwalificaties 10 en 4

Huiselijke ziekenverzorging

en Beroepshouding

Instructies voor de beoordelaar

UITGANGSPUNT BIJ HET BEOORDELEN / DE WERKWIJZE

De kandidaat-versie bestaat uit casussen met daarbij behorende open vragen en meerkeuzevragen. In de beoordelaarversie zijn onder de examenvragen tevens de antwoordmodellen en scoringsvoorschriften vermeld. Per examen is een maximaal aantal punten te behalen. Het aantal punten per vraag en per deelskwalificatie vindt u terug op de 'Scorelijst beoordelaars'

De objectiviteit bij het beoordelen moet gewaarborgd worden en aantoonbaar zijn.

Dit kunt u doen door het werk van de kandidaten **'horizontaal' na te kijken**. Beoordeel van alle kandidaten de antwoorden van casus 1, daarna alle antwoorden van casus 2 en zo verder. Verander af en toe na een aantal casussen de volgorde in het na te kijken examenwerk. (een 'slechte' kandidaat die telkens wordt gecorrigeerd na een 'goede' kandidaat, wordt door de goede antwoorden steeds slechter)

ANTWOORDMODEL OPEN VRAGEN

- Een antwoordmodel geeft de essentie van de gewenste antwoorden aan. Andere juiste bewoordingen bij de open vragen moeten, naar eigen inzicht van de beoordelaar, goed gerekend worden.
- Een antwoord dat niet in het antwoordmodel is opgenomen en dat naar het oordeel van de beoordelaar aantoonbaar juist is, moet goed gerekend worden met in achtname van de hieronder vermelde regels:
- Wanneer men meer antwoorden geeft dan er worden gevraagd, mag het overvloedige antwoord, respectievelijk mogen de overvloedige antwoorden, niet worden gehonoreerd. Met andere woorden worden er 3 voorbeelden gevraagd en geeft de kandidaat 4 voorbeelden, dan beoordeelt u de eerste 3 voorbeelden. (zie ook de instructie voor de kandidaat)
- Wanneer in een opgave wordt gevraagd om iets te 'noemen', te 'geven', of 'op te schrijven' worden korte puntsgewijze antwoorden verwacht. Indien men afwijkt van een korte, puntsgewijze beantwoording wordt het antwoord goedgekeurd mits de gevraagde punten erin voorkomen.
- Symbolen in het antwoordmodel:
 - het - (aandachtstreepje) scheidt verschillende mogelijke antwoorden
 - een / (schuine streep) binnen een antwoord scheidt twee gelijkwaardige antwoorden. Dit betekent dat het noemen van één van de twee antwoorden voldoende is.
 - als binnen een antwoordmogelijkheid iets tussen haakjes (...) staat toegevoegd, betekent dit een uitbreiding / toevoeging die niet in het antwoord hoeft te worden genoemd.
- taal- en schrijffouten hebben geen invloed op de beoordeling.

SCORINGSVOORSCHRIFT OPEN VRAGEN

- voor elke opgave wordt in het scoringsvoorschrift het maximaal aantal toe te kennen punten aangegeven.
- Is een opgave niet beantwoord of volledig foutief beantwoord, dan worden hiervoor geen punten toegekend
- Is het antwoord onvolledig of niet geheel juist, en zijn hiervoor geen aanwijzingen in het scoringsvoorschrift aanwezig, dan worden hier geen punten toegekend

Casus 1

Mevrouw de Jong is 83 jaar. Haar man is vier weken geleden plotseling overleden. Mevrouw heeft veel verdriet en ziet de "zin" van het alleen verder leven niet in. Ze zit de hele dag in een stoel voor zich uit te staren. Omdat je al langer bij mevrouw komt vanwege het aantrekken van de steunkousen, valt het je op dat mevrouw een matte en futloze indruk maakt. In het zorgplan staat genoteerd dat mevrouw geen eetlust heeft en te weinig drinkt.

Opgave 1

Noem vier maatregelen om de eetlust van mevrouw de Jong te stimuleren.

Antwoord

- Omdat mevrouw verdrietig is luister ik eerst naar haar verhalen
- Zorgen voor een opgeruimde omgeving
- Extra aandacht bij het serveren van de maaltijd, er desnoods bij gaan zitten
- Adviseer mevrouw om een _ uur voor de maaltijd een beker bouillon te nemen
- Informeer naar de lievelingsgerechten van mevrouw
- Als mevrouw het lastig vindt om zelf te koken – adviseer ik haar maaltijden te betrekken van de maaltijd service
- Ik eet samen met mevrouw mijn eigen boterhammen op

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift

0 punten bij geen antwoord of 1 goed antwoord

1 punt bij 2 of 3 goede antwoorden

2 punten bij 4 goede antwoorden

Opgave 2

Een veel voorkomende fout in het bijhouden van een vochtbalans is:

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Dat de zorgvrager te veel vocht krijgt aangeboden
- b. De hoeveelheid vocht die wordt aangeboden wordt niet opgeschreven
- c. De hoeveelheid van het kopje thee wordt wel genoteerd, maar niet leeggedronken
- d. Dat er onvoldoende controle is op de uitscheiding

Antwoord

C

Score 1 pnt

Scoringsvoorschrift

1

Opgave 3

Mevrouw de Jong heeft moeite met het uiten van haar emoties.

- a. Beschrijf de gevolgen voor mevrouw als zij haar emoties niet kan uiten.
- b. Hoe kun je het beste handelen?

Antwoord

- a. Emoties worden opgespaard en komen tot uiting in boosheid of agressie of depressie;
Het krijgen van angstdromen of nachtmerries.
- b. Accepteren van de gevoelens van de zorgvrager door actief te luisteren;
Mevrouw stimuleren tot praten;
Mevrouw de gelegenheid geven om haar gevoelens te uiten.

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift

1 punt bij a **of** b goed

2 punten bij a **en** b goed

Casus 2

Mevrouw de Groot is 54 jaar en in het laatste stadium van leverkanker. Zij is thuisgekomen om te sterven. Zo wilde zij dat zelf.

In het ziekenhuis heeft mevrouw de Groot een darminfectie opgelopen. Nu ze thuis is heeft ze last van diarree. Mevrouw is erg moe en heeft bijna geen kracht meer. Met haar man woont zij in een kleine eengezinswoning. De kinderen zijn allemaal de deur uit en komen vaak op bezoek. Mevrouw komt in de woonkamer te liggen.

Opgave 4

Aan jou wordt gevraagd om de woonkamer geschikt te maken als ziekenkamer. Er is al een ziekenhuisbed besteld.

Noem zes aandachtspunten waarmee je rekening houdt bij het inrichten van de tijdelijke ziekenkamer .

Antwoord

- Een hoog - laag bed i.v.m. de (bed)verzorging
- Hulpmiddelen in- en om het bed
- Ruimte om om het bed heen te kunnen lopen
- Een zo rustig mogelijke ligging / Uitzicht naar buiten
- Inrichting en sfeer
- Gemakkelijk schoon te houden, geen losse kleedjes op de vloer
- Weinig stofvorming
- Ordelijk en gezellig
- Grote ramen met ventilatie
- Aanwezigheid van goede verlichting
- Zo nodig bel/alarmeringssysteem
- Wastafel
- Tafeltje bij het bed / Stoel bij bed voor bezoek
- Afvalemmer bij de hand

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift

0 punten bij 1 of 2 goede antwoorden

1 punt bij 3 of 4 goede antwoorden

2 punten bij 5 of 6 goede antwoorden

Opgave 5

Hoe kun je respectvol omgaan met de privacy van een zorgvrager.
Noem twee aandachtspunten.

Antwoord

- Kloppen voor het binnengaan
- Vragen of er speciale wensen zijn / of er iets gebeurd is waar je rekening mee moet houden
- Als er visite is, zeggen wat je gaat doen en aan mevrouw overlaten of de visite erbij mag blijven
- Niets veranderen in de ziekenkamer zonder overleg met de zorgvrager
- Respectvol omgaan met de eigendommen van de zorgvrager
- Tijdens een wasbeurt het lichaam van mevrouw bedekt houden
- Vuil wasgoed direct in een emmer doen
- Aandacht voor de sfeer in een ziekenkamer door b.v. bloemen, foto's en fruitschaal neer te zetten
- Als er bezoek is zelf op de achtergrond blijven
- Zo nodig gordijnen / deuren sluiten
- Altijd alles wat niet nodig is / gebruikt is weghalen / opbergen

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift

0 punten bij geen goed antwoord

1 punt bij 1 goed antwoord

2 punten bij 2 goede antwoorden

Opgave 6

Vanwege de diarree is het belangrijk om verspreiding van infectie te voorkomen.
Je neemt antiseptische maatregelen. Die maatregelen neem je om:

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Het overbrengen van micro-organismen te voorkomen
- b. Micro-organismen te vernietigen
- c. Het milieu te sparen.

Antwoord

B

Score 1 pnt

Scoringsvoorschrift

1

Opgave 7 Mevrouw de Groot moet regelmatig op de po. De po moet regelmatig gedesinfecteerd worden.
Als je voorwerpen moet desinfecteren is het belangrijkste dat:

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Je eerst het materiaal huishoudelijk schoonmaakt
- b. Je het voorwerp langdurig in een desinfectiemiddel legt
- c. Je de juiste concentratie van het desinfectiemiddel kent.
- d. Het desinfecterende middel de juiste temperatuur heeft.

Antwoord A

Score 1 pnt *Scoringsvoorschrift*
1

Opgave 8 Voor mevrouw de Groot wordt een hoog/laag-bed geleend.
Aan welke eisen moet het bed voldoen. Noem vier eisen.

Antwoord

- De zorgvrager moet er gemakkelijk in en uit kunnen gaan
- De veiligheid moet gewaarborgd zijn
- Het bed dient comfortabel te zijn voor de zorgvrager
- Het bed moet op werkhoogte gebracht kunnen worden, verplaatsbaar zijn en in hoogte verstelbaar zijn
- Op het bed moeten hulpmiddelen kunnen worden aangebracht
- Het bed, de matras en de kussens moeten kunnen worden schoongemaakt.
- Het bed moet de goede lengte hebben
- Het bed moet een goede matras hebben

Score 2 pnt *Scoringsvoorschrift*
0 punten bij geen antwoord of 1 goed antwoord
1 punt bij 2 of 3 goede antwoorden
2 punten bij 4 goede antwoorden

Opgave 9

Mevrouw de Groot kan haar zelfredzaamheid in bed vergroten door gebruik te maken van een hulpmiddel. Welk hulpmiddel helpt haar daarbij?

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Een dekenboog
- b. Een ruggesteun
- c. Een papegaai
- d. Een voetenbankje

Antwoord

C

Score 1 pnt

Scoringsvoorschrift
1

Opgave 10

Mevrouw de Groot heeft een dekenboog nodig. Bij het plaatsen van de dekenboog let je er vooral op dat :

Omcirkel het goede antwoord:

- a. De dekenboog stevig onder de matras wordt geschoven
- b. De zorgvrager niet kan afkoelen
- c. De dekenboog 's nachts verwijderd wordt.
- d. De dekenboog op de juiste hoogte is ingesteld.

Antwoord

B

Score 1 pnt

Scoringsvoorschrift
1

Opgave 11

Bij thuiskomst is mevrouw de Groot verdrietig.

Ze zegt: "Moet ik hier liggen? Iedereen kan me zien".

Hoe maak jij aan mevrouw de Groot duidelijk dat de keuze voor de huiskamer ook gemaakt is om een betere zorgverlening mogelijk te maken.

Geef één voorbeeld dat de zorgverlening beter laat verlopen.

Antwoord

- Als u in de kamer ligt dan kunt u zelf het overzicht houden op wat er gebeurt
- U blijft beter betrokken met de wereld binnen en buiten
- Alles wat er voor de verzorging nodig is, is bij de hand
- Voor de verzorgende betekent het dat ze efficiënter haar werk kan doen
- Er hoeft niet onnodig heen en weer gelopen te worden, rustiger voor de zorgvrager

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift
0 punten bij geen goed antwoord
2 punten bij een goed antwoord

Casus 3

Mevrouw Oudemans is 68 jaar. Mevrouw heeft een verminderde hartfunctie en krijgt daarvoor medicijnen. Jij komt mevrouw haar steunkousen aantrekken. Als jij bij haar komt merk je dat ze anders is. Je vraagt mevrouw wat er aan de hand is. Mevrouw zegt dat ze nieuwe medicijnen voor haar hart heeft gekregen en dat ze zich "raar" voelt.

Opgave 12 Wat is de juiste manier om de hartslag controleren?

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Door de bloeddruk te meten
- b. Door de hartslag bij de pols te meten
- c. Door de hartslag in de hals te meten
- d. Door de hartslag in de lies te meten

Antwoord B

Score 1 pnt *Scoringsvoorschrift*
1

Opgave 13 Als je bij mevrouw de hartslag hebt gecontroleerd neem je een frequentie van 54 slagen per minuut waar. Welke maatregelen moet je in dit geval treffen?

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Onmiddellijk de arts waarschuwen
- b. Na 15 minuten opnieuw de hartslag controleren en daarna de arts waarschuwen
- c. Mevrouw geruststellen en vertellen dat het zeker komt door de nieuwe medicijnen.
- d. De hartslag op een andere plaats dan de pols controleren

Antwoord B

Score 1 pnt *Scoringsvoorschrift*
1

Opgave 14 's Middags is mevrouw angstig en ademt sneller dan anders. Noem drie aandachtspunten waar je op let bij het observeren van de ademhaling.

- Antwoord*
- Je telt de pols en let ondertussen op de ademhaling
 - Je licht de zorgvrager in nadat je de pols hebt geteld
 - Bij een zittende zorgvrager kun je de ademhaling beter waarnemen
 - Een inademing en een uitademing horen bij elkaar
 - Je let op de kwaliteiten van de ademhaling zoals: diepte, regelmaat en gelijkmatigheid
 - Observeer of er sprake is van een bemoeilijkte ademhaling, pijn of ademgeluiden.

Score 2 pnt *Scoringsvoorschrift*
0 punten bij geen antwoord of 1 goed antwoord
1 punt bij 2 goede antwoorden
2 punten bij 3 goede antwoorden

Opgave 15 Een normale polsfrequentie en ademhalingsfrequentie bij een volwassene is:

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Pols: 88 slagen/ minuut en ademhaling: 14 - 18 in- en uitademingen/ minuut
- b. Pols: 96 slagen/ minuut en ademhaling: 18 - 20 in- en uitademingen/ minuut
- c. Pols: 112 slagen/ minuut en ademhaling: 22 - 24 in- en uitademingen/ minuut
- d. Pols: 120 slagen/ minuut en ademhaling: 24 - 26 in- en uitademingen/ minuut

Antwoord A

Score 1 pnt *Scoringsvoorschrift*
1

Opgave 16 Als verzorgende loop je het gevaar de grenzen van je bevoegdheid te overschrijden. Leg uit hoe je in de situatie van mevrouw Oudemans jouw bevoegdheid kunt overschrijden.

- Antwoord*
- In het antwoord dient tot uiting te komen dat het stellen van een diagnose niet tot de bevoegdheid van de verzorgende hoort.

Voorbeeld:

- Er van uit gaan dat de nieuwe medicijnen de oorzaak zijn van de veranderde situatie en daarom niet de arts raadplegen.
- Mijn bevoegdheid is signaleren en rapporteren, niet de diagnose stellen.

Score 2 pnt *Scoringsvoorschrift*
2 punten bij een goed antwoord

Casus 4

Meneer de Korte is een dementerende zorgvrager. Tien jaar geleden heeft hij een CVA gehad. Meneer is halfzijdig verlamd en zit de hele dag in de stoel. De laatste drie weken slaapt meneer ook 's nachts in de stoel. Mevrouw de Korte vraagt aan jou of jij wilt proberen haar man duidelijk te maken dat hij 's nachts in bed moet slapen.

Jij komt dagelijks meneer verzorgen. Tijdens het wassen van het onderlichaam van meneer merk je dat hij zijn ogen dichtknijpt.

Opgave 17 Meneer zit dag en nacht in dezelfde houding. Welk gevaar bedreigt meneer het meest?

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Contracturen van zijn heupgewrichten
- b. Decubitus
- c. Longontsteking vanwege slechte doorademing
- d. Spitsvoeten

Antwoord B

Score 1 pnt *Scoringsvoorschrift*
1

Opgave 18 Bij meneer wordt het 1^e stadium van decubitus geconstateerd. Welke maatregel kun je in dit stadium het beste treffen?

Omcirkel het goede antwoord:

- a. Goede huidverzorging + wisselgeving
- b. Goede huidverzorging + extra aandacht voor incontinentie + wisselgeving
- c. Bij het 1^e stadium hoef je nog geen bijzondere maatregelen te treffen
- d. Goede huidverzorging + regelmatig liften

Antwoord D

Score 1 pnt *Scoringsvoorschrift*
1

Opgave 19 Beschrijf in eigen woorden wat bedoeld wordt met intimiteit.

Antwoord

- Intimiteit kan gewenst of ongewenst zijn.
- Heeft te maken met persoonlijke gevoelens
- Heeft te maken met eigen ervaringen.
- Heeft te maken met vertrouwen
- Heeft te maken met een gevoel van veiligheid.

Andere omschrijvingen of concrete voorbeelden van gewenste of ongewenste intimiteit ter beoordeling van de beoordelaar

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift
2

Opgave 20 Je probeert meneer de Korte naar bed te brengen. Hij wordt daarover zo boos, dat hij jou een flinke klap geeft. Wat doe je in deze situatie? Noem drie punten.

Antwoord

- Er voor zorgen dat de spanning niet groter wordt
- Proberen afstand te houden
- Niet spreken met stemverheffing
- Vooral niet in discussie gaan
- Kom later op het gebeurde terug
- Bespreek het voorval met mijn leidinggevende

Score 2 pnt

Scoringsvoorschrift
0 punten bij geen antwoord of 1 goed antwoord
1 punt bij 2 goede antwoorden
2 punten bij 3 goede antwoorden